

Використання електронних тестових завдань для контролю рівня сформованості франкомовної граматичної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів

Можливості сучасних інформаційно-комунікаційних технологій є настільки значущими для навчання іноземних мов, що вже не можна уявити собі одне без іншого. Необхідність їх використання у цьому контексті є абсолютно очевидною, а реалізація функцій контролю іншомовних навичок, а іноді й умінь з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, стає невід'ємною частиною навчального процесу з іноземних мов [1].

Л. І. Морська зазначає, що контроль рівня сформованості граматичних навичок можна здійснювати на основі тестових програм [5, с. 140]. Основою таких тестових програм, на нашу думку, має стати електронний тест, завдання в якому пред'являються спеціальною комп'ютерною (контролюючою) програмою. Електронний тест забезпечує як презентацію тестових завдань, так і їх обробку (аналіз, оцінка відповідей). Під час його розробки варто дотримуватися принципів наукової організації автоматизованого контролю навчальних досягнень, серед яких виділяють такі:

- 1) принцип об'єктивності, який реалізується за рахунок виключення суб'єктивності у вимірюванні та оцінюванні результатів тестування. При цьому повинні узгоджуватися такі дії педагогічного контролю: об'єктивність проведення вимірювань, обробка результатів, інтерпретація результатів тестування.
- 2) принцип математичного обґрунтування методик обробки та інтерпретації результатів тестування – цей принцип впливає із попереднього;
- 3) принцип науковості та ефективності, що вимагає перевірки результатів комп'ютерного педагогічного контролю на надійність та валідність;
- 4) принцип організації тестування, врахування співвідношення між досягнутим ефектом, затраченим часом та використовуваними засобами;
- 5) принцип зв'язку з навчанням, що реалізує зворотний зв'язок від контролю до навчання і визначає рівень навчальних досягнень з подальшим коректуванням навчального процесу [3, с. 154-155].

Електронні, як і навчальні засоби на друкованій основі, потребують адаптації до конкретних груп учнів, умов навчання, їх рівня володіння іноземною мовою і т.ін. На жаль, участь конкретного вчителя у розробці комп'ютерних навчальних програм та інших електронних засобів навчання не завжди можлива. Вирішення цієї проблеми вбачаємо у використанні спеціальних

програмних засобів – інструментальних програм, які б дозволили вчителю створювати електронні навчальні матеріали. Підтримуючи точку зору Л. В. Городничої вважаємо, що такі програмні засоби повинні забезпечувати:

- відкритість (можливість для учителя внести зміни у зміст, кількість і час виконання завдань, оціночну шкалу);
- оцінку навчальних досягнень учнів;
- можливість використання як на уроці іноземної мови, так і в позаурочний час;
- можливість використання у програмному засобі іноземної мови як робочої [2].

Не викликає сумнівів той факт, що створювані вчителем електронні навчальні матеріали, зокрема і для здійснення контролю, мають відповідати вимогам чинної програми з французької мови (за тематикою і змістом) і не містити помилок у лінгвістичному змісті навчальних матеріалів.

Проаналізувавши існуючі на сьогодні інструментальні програми, які пропонуються безкоштовно (серед найпопулярніших зарубіжних інструментальних програм можна назвати «Hot Potatoes»), ми дійшли висновку, що **контрольно-діагностична система Test-W2** (розробник Є.А.Шестопалов, <http://aspekt-edu.kiev.ua>) найповніше забезпечує реалізацію описаних вище принципів і вимог. Крім того, надзвичайно важливим, на нашу думку, є її відповідність умовам навчання у загальноосвітніх навчальних закладах України.

Для проходження тестування за допомогою контрольно-діагностичної системи Test-W2 учням не потрібні спеціальні знання, окрім уміння працювати маніпулятором типу «миша». Для редагування тестів достатньо володіти основами роботи у програмі Microsoft Windows з графічним редактором Paint і текстовим процесором Microsoft Word. Тому для розробки електронних тестових завдань для контролю рівня сформованості франкомовної граматичної компетентності учнів 5 класу ми обрали контрольно-діагностичну систему Test-W2.

Можливості використання контрольно-діагностичної системи Test-W2 для навчання іноземних мов учнів середніх загальноосвітніх закладів визначені Н.В.Майєр [4]. Зокрема йдеться про створення різних типів тестових завдань: альтернативного вибору, які передбачають два варіанти відповідей; множинного вибору; встановлення відповідності; доповнення речення

пропущеними елементами; вибір правильної відповіді.

Контрольно-діагностична система Test-W2 надає такі можливості для організації контролю, зокрема й рівня сформованості франкомовної граматичної компетентності учнів 5 класу:

- встановлення індивідуальних параметрів тестування (кількість запитань, час тестування тощо);
- використання шкали оцінювання на 2, 5, 6, 9 або 12 балів;
- проведення тестування з діагностикою (у процесі тестування позначаються правильні й неправильні відповіді);
- авторизація учня (вводиться прізвище, ім'я, клас);
- збереження прізвища і класу учня, дати і часу тестування та одержану оцінку у протоколі, що зберігається;
- використання можливостей редактора Paint та процесора Microsoft Word для редагування тестів;
- захист тестів і протоколу тестування від несанкціонованих дій;
- редагування тестів;
- конвертування тестів системи Test-W;
- робота в локальній комп'ютерній мережі [9].

Тест може містити довільну комбінацію із довільної кількості тестових завдань. Цілком зрозуміло, що здійснення контролю з використанням матеріалів, створених на основі названої інструментальної програми, повинно відбуватися у комп'ютерному класі. Послідовність виведення на екран тестових завдань, розташування варіантів відповідей на сусідніх комп'ютерах завжди буде різною. Таким чином кожен учень одержує свій, відмінний від інших, набір тестових завдань і варіантів відповідей.

Тестуюча система може виводити оцінки за 2 (51% правильних відповідей – залік), 5, 6, 9 або 12-бальною шкалою. Оцінка за 12-бальною шкалою визначається згідно з таблицею, наведеною у наказі № 341 МОН України від 25.04.2001 р. [9].

Наведемо приклад завдання (рис. 1), представленого у банку електронних тестових завдань «**Grammaire? Avec plaisir!**», розроблених нами для контролю рівня сформованості франкомовної граматичної компетентності учнів 5 класу.

Як зазначалося вище, у процесі тестування позначаються правильні і неправильні відповіді. На рис. 2 наводимо приклад тестового завдання альтернативного вибору, виконаного некоректно.

Після виконання тесту вчитель, так само як і учень, отримує миттєвий результат, де зазначається кількість запропонованих тестових завдань, кількість правильних відповідей (кількісно і у відсотках) і допущених помилок (див. рис. 3).

Організуючи навчання з використанням комп'ютера, вчитель повинен дотримуватися й фізіолого-гігієнічних вимог роботи з комп'ютерною програмою, висунутих Н. С. Полькою: відстань від екрана до очей

Рис. 1. Приклад електронного тестового завдання множинного вибору

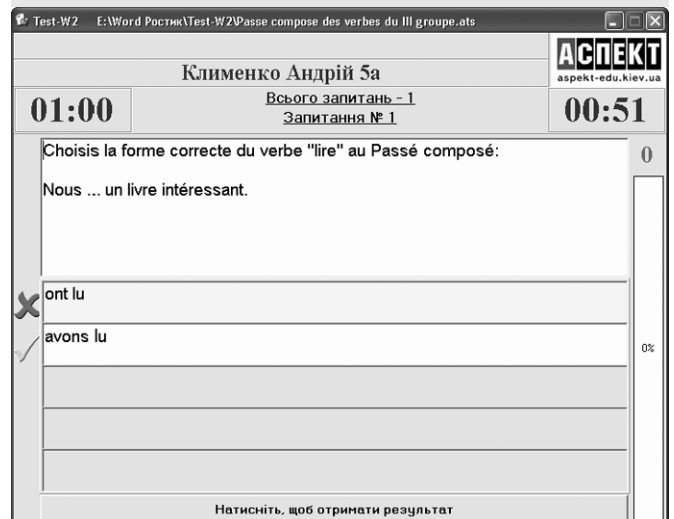

Рис. 2. Приклад електронного тестового завдання альтернативного вибору

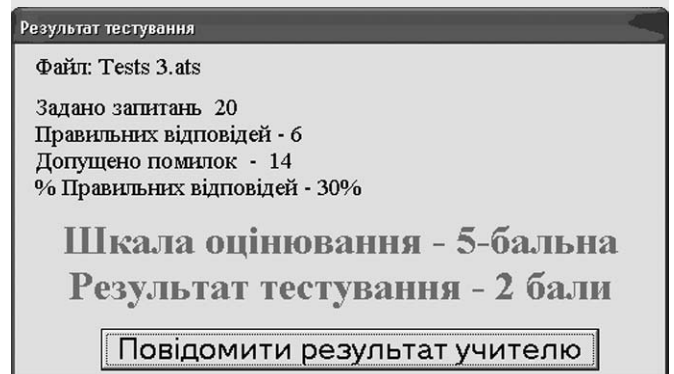

Рис. 3. Зразок демонстрації результатів виконаного тесту

учня повинна бути 50 – 70 см; кут розглядання зображення інформації на екрані повинен бути не менше 45°; в одному кабінеті має бути не більше 15 місць; тривалість неперервної роботи на уроці 9–10-річних учнів – до 20 хв.; після неперервної роботи протягом 1,5–2 хв. повинні проводитися вправи для профілактики зорової втоми; заняття у комп'ютерному класі проводяться не більше 4-х разів на тиждень [6, 7, 8].

Отже, ми запропонували можливості використання контрольно-діагностичної системи Test-W2 для розробки електронних тестових завдань з метою контролю рівня сформованості франкомовної граматичної компетентності учнів 5 класу. Перспективи дослідження вбачаємо у розробці банку електронних тестових завдань для контролю рівня сформованості іншомовної лексичної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Література

1. Бовтенко М.А. Компьютерная лингводидактика: Учебное пособие / Марина Анатольевна Бовтенко. – М. : Флінта: Наука, 2005. – 216с.: ил.
2. Городнича Л.В. Методичні вимоги до комп'ютерної програми для диференційованого навчання молодших школярів аудіювання англійського мовлення / Л.В.Городнича // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія "Психолого-педагогічні науки". – Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2006. – Вип. 1. – С. 44 – 47.
3. Кенжегалиев К.К., Батешов Е.А. Методика составления тестовых программ на компьютере // Проблемы преподавания физики в школе и вузе. – СПб.: РГПУ им. А.И.Герцена, 2003. – С. 154 – 155.
4. Майер Н.В. Використання інструментальних програм для створення засобів навчання іноземних мов у середньому навчальному закладі // Україна і світ: діалог мов та культур: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21–23 березня 2012 року. – К.: Вид.центр КНЛУ, 2012. – С. 485–486.
5. Морська Л.І. Теоретико-методичні розробки та застосування комп'ютерного педагогічного тесту. Монографія. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2006. – 160 с.
6. Полька Н.С. Гігієнічні аспекти охорони здоров'я школярів під час роботи з ПК / Н.С.Полька // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 1998. – № 4. – С. 43 – 45.
7. Полька Н. Гігієнічні вимоги роботи на комп'ютері / Надія Полька // Початкова школа. – 2000. – № 6. – С. 44 – 46.
8. Полька Н.С. Про державні санітарні правила та норми влаштування і обладнання кабінетів комп'ютерної техніки в навчальних закладах та режим праці учнів на ПК / Н.С.Полька // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2000. – № 2. – С. 42 – 45.
9. Шестопапов Є.А. Test-W2. Контрольно-діагностична система. Інструкція з експлуатації. – Шепетівка: «Аспект», 2008. – 47 с.

Voulez-vous rire un peu ?

***

Une cliente exaspérée appelle le service technique pour se plaindre qu'elle n'arrive pas à voir quoi que ce soit avec son nouvel ordinateur.

Après s'être assuré que l'ordinateur était branché, le technicien lui demande ce qui s'est produit lorsqu'elle a mis l'ordinateur en route la première fois.

Sa réponse : "J'ai pesé, j'ai pesé sur la pédale, mais rien ne s'est produit". Elle croyait que la souris était comme une pédale de machine à coudre !

***

Un père travaillait à l'ordinateur quand sa fille de 10 ans se glisse subrepticement derrière lui. Soudain, elle fait volte-face et se précipite dans la cuisine en criant :

- J'ai vu le mot de passe de papa! J'ai vu le mot de passe de papa!

- Qu'est-ce que c'est? demandent ses sœurs d'un ton pressant.

- Ytoile, ytoile, ytoile, ytoile, ytoile! répond fièrement la gamine.

J'aime mon ordinateur

Parce que mes ami(e)s
Vivent dedans
Pour tous les petits et grands
Moment de bonheur
En pensées en images ou en musique
Que nous partageons ensemble
Parce que je ne me sens jamais seule
On doit me trouver folle
Mais j'aime cet univers virtuel
Et pour vous il y a une place
Dans cet univers

